

**แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**
**Guidelines Development Educational Quality According to Basic Education
Standards of School Under Local Administrative Organizations**

พิรารวรรณ บุญชู¹ และ ภูมิพัฒน์ รักพรมงค²

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร^{1,2}

Pirawan Bunchoo¹ and Poompipat Rukponmongkol²

Kamphaeng Phet Rajabhat University^{1,2}

Corresponding Author, Email: 654140117@kpru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา เปรียบเทียบและหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 92 คน ผู้ให้ข้อมูลในการหาแนวทางเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แจกแจงความถี่ (f) และการจัดอันดับค่าการทดสอบที (t-test Independent) หาค่า F-test (One-way Anova) และการวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า

1) สภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2) ปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าปัญหาที่มีร้อยละมากที่สุด คือ ครูและผู้เรียนขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนการสอนร่วมกัน

3) การเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* ได้รับบทความ: 5 ธันวาคม 2567; แก้ไขบทความ: 20 มีนาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 29 มีนาคม 2568

4) แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจในการใช้ภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สื่อสารให้บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนเข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหลักสูตรของสถานศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนาคุณภาพ; มาตรฐานการศึกษา; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were to study the current situation, identify problems, compare, and explore ways to enhance the quality of education according to the basic education standards in schools under local administrative organizations. The sample group consisted of 92 individuals, including school administrators and teachers, while 17 experts provided information for identifying improvement approaches. Data collection tools included questionnaires and interviews, and data were analyzed using statistical software, calculating the mean ($\bar{x}$) standard deviation (S.D.), frequency (f), t-test (t-test Independent), F-test (One-way ANOVA), and content analysis.

The findings were as follows

1) The condition of educational quality according to the basic education standards of schools under local administrative organizations was found to be at a high level.

2) The most significant problem in educational quality was the lack of interaction and exchange of ideas between teachers and students during the teaching and learning process.

3) When comparing the condition of educational quality based on the basic education standards of schools under local administrative organizations, there was no difference based on work experience. However, there was a statistically significant difference at the .05 level based on educational attainment.

4) The approaches to improving educational quality included the following. Teachers should organize activities that promote discussion and exchange of ideas among students. Teachers should create an atmosphere where students feel comfortable using English and provide diverse learning activities that align with individual differences. Schools should set clear goals aligned with their vision, communicate these goals effectively to staff, students, parents, and the community, and involve them in the curriculum implementation process. Adequate budget allocation should be ensured for activities that enhance educational quality.

Keywords: Guidelines for Quality Development; Education Quality; Local Administrative Organization

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศการแข่งขันอย่างรุนแรงทางเศรษฐกิจ ปัญหาการจัดการศึกษาของไทยยังไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายในยุคโลกาภิวัตน์ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกประเทศ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ความคิดความสามารถรวมทั้งพฤติกรรมเจตคติค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและการเมือง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 บัญญัติไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ไว้ในมาตรา 80 (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้ อปท. ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2566 : 159)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไก หรือกระบวนการ หรือกิจกรรมตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานที่สถาบันได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบตามภารกิจแต่ละแห่งได้กำหนดไว้ทำให้ได้ผลตามมาตรฐานหรือตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และทำให้ผู้เรียนและสังคมยอมรับและเกิดความมั่นใจว่าสถาบันมีคุณภาพ (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564 : 113) ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาบ่งบ่งวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2561 จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัดเป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

เทศบาลเมืองกำแพงเพชร ดำเนินการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โดยมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 5 แห่ง แบ่งเป็น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 (เกริกกฤตยาอุปถัมภ์) โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน) โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์มหารักษ์ บุญประกอบพิทยาคม) และโรงเรียนชาแก้ววิทยารววิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กด้อยโอกาสนอกระบบการศึกษาให้มีโอกาสเข้ารับการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษา (2566-2570) ฉบับทบทวน กองการศึกษา เทศบาลเมืองกำแพงเพชร, 2566 : 1) จากผลการสำรวจการดำเนินการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร เนื่องด้วยสภาพบริบทของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชรในภาพรวมเกิดจากปัญหาด้านสภาพครอบครัวของนักเรียน การไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการเรียนอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง นักเรียนบางกลุ่มเป็นชาติพันธุ์มีความแตกต่างในด้านของภาษาทำให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาและการสื่อสาร จากข้อมูลทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า ในภาพรวมบางวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ สะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษามีคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงใด จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นแนวทางให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา

3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา และเปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษาจำนวน 4 คน ครูจำนวน 116 คน สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 4 คน และครู จำนวน 88 คน แล้วทำการสุ่มตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู เกี่ยวกับสภาพคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านคุณภาพการศึกษา จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามมีกรอบในการสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พร้อมแนบแบบสัมภาษณ์ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาอนุญาตให้การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ทำการบันทึกภาพไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกก่อนทำการบันทึกสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญและเขียนรายงาน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 ผลของการศึกษาสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม

สภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.06	0.61	มาก
มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.41	0.59	มาก
มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.37	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	0.57	มาก

จากตารางที่ 1 สภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่า ทุกมาตรฐานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.57) มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.59) รองลงมา มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.53) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

1.2 ผลจากการศึกษาปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ปัญหาข้อที่มีร้อยละมากที่สุด คือ ครูและผู้เรียนขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนการสอนร่วมกัน

2. การเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประเภทผลการดำเนินงาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามประเภทผลการดำเนินงาน

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประสพการณ์การทำงาน				t-test	Sig.
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน						
1. มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	3.82	0.68	3.72	0.67	0.53	0.61
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	4.08	0.66	3.89	0.57	1.03	0.31
3. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	3.98	0.66	3.80	0.74	0.84	0.40
4. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.21	0.64	3.96	0.53	1.51	0.13
5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.01	0.70	3.98	0.33	0.28	0.77
6. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	4.01	0.73	4.00	0.37	0.12	0.91
7. มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.30	0.80	4.21	0.46	0.54	0.42
8. มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.42	0.80	4.42	0.47	-0.80	0.42
9. การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	4.30	0.67	4.20	0.48	0.67	0.50
10. สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม	4.53	0.49	4.32	0.48	1.48	0.14
มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ						
1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	4.51	0.47	4.34	0.55	1.09	0.27
2. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.53	0.45	4.39	0.48	1.00	0.32
3. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.51	0.47	4.48	0.51	0.21	0.83
4. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.57	0.51	4.40	0.50	1.14	0.25

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประสบการณ์การทำงาน				t-test	Sig.
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
5. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	4.46	0.45	4.32	0.53	0.94	0.35
มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.44	0.51	4.31	0.45	0.97	0.33
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.33	0.54	4.33	0.46	0.01	0.99
3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.57	0.51	4.38	0.47	1.32	0.19
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	4.42	0.51	4.38	0.51	0.26	0.78
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.57	0.38	4.48	0.44	0.64	0.52
รวมเฉลี่ย	4.38	0.50	4.27	0.37	0.81	0.43

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		SS	df	MS	F	Sig.
มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน 1. มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	ระหว่างกลุ่ม	0.273	2	0.137	0.298	0.743
	ภายในกลุ่ม	38.951	85	0.458		
	รวม	39.224	87			

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		SS	df	MS	F	Sig.
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	0.263	2	0.131	0.375	0.688
	ภายในกลุ่ม	29.782	85	0.350		
	รวม	30.045	87			
3. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.371	2	0.186	0.338	0.714
	ภายในกลุ่ม	46.697	85	0.549		
	รวม	47.068	87			
4. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.825	2	0.412	1.324	0.271
	ภายในกลุ่ม	26.481	85	0.312		
	รวม	27.306	87			
5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.595	2	0.298	1.805	0.171
	ภายในกลุ่ม	14.018	85	0.312		
	รวม	27.306	87			
6. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติ ที่ดีต่องานอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.389	2	0.195	0.996	0.374
	ภายในกลุ่ม	16.608	85	0.195		
	รวม	16.997	87			
7. มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตาม ที่สถานศึกษากำหนด	ระหว่างกลุ่ม	1.320	2	0.660	2.450	0.092
	ภายในกลุ่ม	22.904	85	0.296		
	รวม	24.224	87			
8. มีความภูมิใจในท้องถิ่นและ ความเป็นไทย	ระหว่างกลุ่ม	0.647	2	0.323	1.128	0.328
	ภายในกลุ่ม	24.376	85	0.287		
	รวม	25.023	87			
9. การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความ แตกต่างและหลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	0.779	2	390	1.501	0.229
	ภายในกลุ่ม	22.072	85	0.260		
	รวม	22.852	87			
10. สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.430	2	1.215	5.533	0.006
	ภายในกลุ่ม	18.869	85	0.220		
	รวม	21.099	87			

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		SS	df	MS	F	Sig.
มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	1.671	2	0.835	2.964	0.057
	ภายในกลุ่ม	23.954	85	0.282		
	รวม	25.624	87			
1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ สถานศึกษากำหนดชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	0.292	2	0.146	0.565	0.571
	ภายในกลุ่ม	21.955	85	0.258		
	รวม	22.247	87			
2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.675	2	0.838	3.841	0.025
	ภายในกลุ่ม	18.540	85	0.218		
	รวม	20.215	87			
3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.041	2	1.021	4.203	0.018
	ภายในกลุ่ม	20.640	85	0.243		
	รวม	22.681	87			
4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.685	2	0.343	1.336	0.268
	ภายในกลุ่ม	21.808	85	0.257		
	รวม	22.494	87			
5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.121	2	0.561	2.102	0.128
	ภายในกลุ่ม	22.668	85	0.267		
	รวม	23.789	0.87			
มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการ เรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	0.846	2	0.423	2.011	0.140
	ภายในกลุ่ม	17.889	85	0.210		
	รวม	18.736	87			
1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	ระหว่างกลุ่ม	1.284	2	0.642	2.954	0.057
	ภายในกลุ่ม	18.471	85	0.217		
	รวม	19.755	87			
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.658	2	0.329	1.458	0.238
	ภายในกลุ่ม	19.182	85	0.226		
	รวม	19.840	87			
3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	ระหว่างกลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม					
	รวม					

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		SS	df	MS	F	Sig.
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียน อย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.168	2	0.584	2.331	0.103
	ภายในกลุ่ม	21.297	85	0.251		
	รวม	22.465	87			
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.131	2	0.66	0.342	0.712
	ภายในกลุ่ม	16.306	85	0.192		
	รวม	16.437	87			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.639	2	0.320	2.106	0.128
	ภายในกลุ่ม	12.900	85	0.152		
	รวม	13.539	87			

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกระดับการศึกษา พบว่า มาตรฐานที่ 1 ด้านสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม มาตรฐานที่ 2 ด้านดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และด้านพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจในการใช้ภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สื่อสารให้บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนเข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหลักสูตรของสถานศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ มณีวรรณ (2563) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูในด้านการประกันคุณภาพภายใน พบว่าการอบรมช่วยเพิ่มความมั่นใจและความสามารถของครูในการจัดทำรายงานและวางแผนการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพ

2. ปัญหาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปัญหาข้อที่มีร้อยละมากที่สุด คือ ครูและผู้เรียนขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนการสอนร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ พัฒนาสุข (2563) ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ระหว่างครูและผู้เรียนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ครูที่ขาดการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนส่งผลต่อความเข้าใจและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

3. การเปรียบเทียบสภาพคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสน่ห์ จันทร์แสง (2565) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการสอนของครูตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ความสามารถในการสอนของครู มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. การหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจในการใช้ภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สื่อสารให้บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหลักสูตรของสถานศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมินทร์ บุญพันธ์ และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2566) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า การพัฒนาครูให้มีคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญต่อการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ครูควรมีคุณลักษณะเชิงสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนารถ แซ่ไคว้ และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2567) ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า การมีส่วนร่วมในระดับเครือข่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาตามลำดับสำคัญ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาเชิงนโยบาย (Policy) สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทรัพยากรความรู้ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ด้านการพัฒนางานองค์กร (Organization) สถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ นำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนกระบวนการทำงานภายในองค์กร และผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาและการเรียนรู้และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร (Personal) ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงครูผู้สอนควรใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และชุมชนควรสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาในผู้ปกครองและนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยขอเสนอองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องเริ่มจากการพัฒนานโยบาย โดยการจัดสรรงบประมาณเพียงพอกำหนดเป้าหมายชัดเจนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือ บริหารจัดการองค์กร โดยใช้ระบบบริหารโปร่งใส นำเทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรส่งเสริมการสอนที่หลากหลาย และออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และความสร้างสรรค์ ในส่วนโครงสร้างของโมเดลนี้จะนำเสนอในรูปแบบสามเหลี่ยมกลับหัว เริ่มจากฐานล่าง (การพัฒนานโยบาย) โดยการวางรากฐานเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน ด้านซ้าย (การบริหารจัดการองค์กร) เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานและด้านขวา (การพัฒนาศักยภาพบุคลากร) ซึ่งบุคลากรที่มีศักยภาพเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจุดศูนย์กลางของโมเดล คือ ผลลัพธ์ของผู้เรียน ที่เน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวทางแบบองค์รวมที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลลัพธ์ของผู้เรียน

- การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
- การสร้างพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

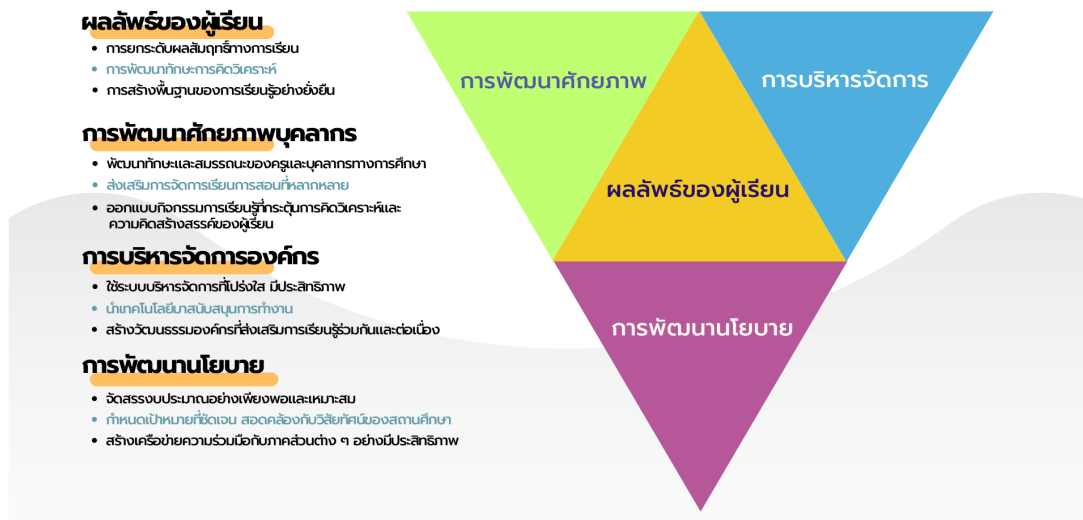
- พัฒนากิจกรรมและสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย
- ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

การบริหารจัดการองค์กร

- ใช้ระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ
- นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการทำงาน
- สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและต่อเนื่อง

การพัฒนานโยบาย

- จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- นุชนารถ แซ่ไคว้ และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2567). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษกลุ่มเครือข่ายที่ 8. วารสารวิจัยวิชาการ, 7(5), 315-328.
- ปรมินทร์ บุญพันธ์ และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 6(2), 208-218.
- ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2564). หลักการทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา Principles Theories and Practices of Education Administration. เกรียงไกรพาณิชย์.